

thi der var jo efter hans Mening endnu mange Overveielser, der skulde tilbagelægges. Han nævnte udtryffeligt, at man ikke skulde forcere Sagen frem; men jeg skal tillade mig at minde om, at denne Sag har staaet paa Dagsordenen i mange Aar. Den begyndte allerede, før Arbejderkommissionen blev nedsat; det er egentlig slet ikke der, at den først er kommen op. Nei, Tanken til den er virkelig i ethvert Tilfælde i de sidste Aar kommet op her i dette Thing. Det vil erindres, at der under Indenrigsminister Lobiesen kom et Forslag frem om, at der skulde ske Udlaan til Husmænd paa Hederne, og fra Fattigudvalget kom noget lignende frem; det vil jo navnlig det ærede Medlem for Kingsjøbing (Christiansen) erindre. Jeg skal ligeoverfor ham bemærke, at han netop er en af dem, fra hvem jeg først af hans Klasse har set fremsat Tanken om sige Laan. Utsaa, dette Spørgsmaal har egentlig staaet paa Dagsordenen i mange Aar og er blevet gennemarbejdet i mange Aar, først i Fattigudvalget, og siden her i Thinget paa forskjellige Maade. Ogsaa ifjor var der nedsat et Udvalg til at bearbejde Sagen, og det kom med et Lovforslag, der noget lignede dette. Det ærede Thing vil fremdeles erindre, at jeg, som jeg i forrige Møde minde om, ifjor indbragte et Forslag, der gik i samme Retning som Arbejderkommissionens Forslag; men hvad sagde man da? Man sagde: Det Forslag duer ikke, og Modstanden derimod blev navnlig reist af det ærede Medlem for Rjøbenhavns 4de Valgkreds (Scharling). Ja, jeg tør vel nok nævne hans Navn; jeg agter ikke, som der blev sagt af den ærede sidste Laler (Bille), at staa Nogen med knyttet Næve, det er langt fra Tilfældet. Enhver har jo Lov til at have sin Mening, men man har jo ogsaa Lov til i al Sømmelighed at imødegaa ethvert Medlem, naar man finder, at han er paa et feilt Spor. — Ifjor, da jeg kom med mit Forslag, som var i Lighed med Arbejderkommissionens, fra hvem mødte det da størst Modstand? Det var fra det ærede Medlem for Rjøbenhavns 4de Valgkreds (Udbrydelse af Scharling). Jo, det var Tilfældet, og derfor kan jeg ikke negte, at det undrer mig, naar han nu tilbyder sin Bistand til at gaa netop den samme Vej, som man da var inde paa (Modsigelse af Scharling), ja i alt Fald et lignende. Det ærede Medlem vil nu have, at man skal lægge Pengene hen til en bestemt Grundfond, og hans Meningsfæller i det andet Thing, med hvilke han, saavidt jeg skjønner, nærmest sympathiserer, gaa netop ud fra, at de oprindelig egentlig have villet, at man skulde give Udlaan af Statskassen. Naar man nu stiller frem, at man kunde give en Million af Statskassen, ligesom jeg foreslog forrige Aar, saa frygter jeg noget disse Venner. Jeg tror, at jeg vilde foretrække at blive i det Spor, vi ere i. Jeg foretrækker at faae een Tugt i Haanden

istedetfor ti paa Laget. Jeg kan ikke negte, at kunde jeg faae en Million ud af Statskassen til direkte Udlaan, saa vilde jeg foretrække det; men jeg har som sagt ikke mindste Grund til at vente dette. Det ærede Medlem for Rjøbenhavns 4de Valgkreds (Scharling) havde, — det skal han minde om, — kun Kritik overfor mig ifjor, da jeg kom med Forslag om Laan af Statskassen. Ganske vist stemmede han paa forskjellige Punkter med Arbejderkommissionen, men saa endte han med at sige, at ogsaa Arbejderkommissionen var han imod. Saa hørt det skulde være mig nu at følge det ærede Medlem, er jeg dog mere enig med den sidste ærede Laler (Bille), thi han fremsatte dog noget Positivt, som han vilde. Der var jo tre Ting, den sidste ærede Laler omtalte, hvoraf jeg er enig i de to, og forøvrigt ogsaa i det tredje, kun tror jeg ikke, at vi skulle have det ind her. Jeg har lagt Mærke til, at man er bleven noget bange ved en Beregning, der er bleven opstillet i det andet Thing af den ærede Landsthingsmand fra Lemvig, en Beregning, som forøvrigt ogsaa er kommen frem for Offentligheden paa anden Maade, nemlig i et Blad, men som heller ikke er ny, thi den har, som man kan se af Landsthingsforhandlingerne, allerede været fremme i Udvalget der. Den gaar ud paa, at Laanene vilde blive meget dyre, idet det hedder, at først skal der gives 4 pCt. Rente — og det maa indrømmes, at mindre kan det ikke være, — og dernæst 1 pCt. i Afdrag; men der begynder allerede Urigtigheden, og naar man saaledes griber Folk i een Overdrivelse, saa bliver man let mistænksom og kommer i Tanke om, at der kunde være flere Zeittagelser. Selv med 4 1/2 pCt. Amortisation bliver det kun 3/4 pCt. Jeg vil nu ikke tro, at det vilde være rigtigst at gaa den Vej, som den sidste ærede Laler foreslog, at lade Amortisationstiden blive forandret paa den Maade, han antydede. Derimod tror jeg nok, at man kunde gaa en anden Vej og sætte Amortisationstiden i Forhold til Laanenes Størrelse; det vilde vist ikke være saa upraktisk en Vej, hvis man sagde, at, naar Laanene udgjøre indtil Halvdelen af Burderingssummen, skal Amortisationstiden være 4 1/2 Aar, og naar de udgjøre en Trediedel af Burderingssummen, skal Amortisationstiden være længere (Modsigelse). Ja jeg mener, at i samme Grad, Laanet blev mindre i Forhold til Burderingssummen, i samme Grad skulde Amortisationstiden være længere, thi i samme Grad bliver Pantet sikkrere. I samme Grad, hvori Laanet voxer, skulde egentlig Amortisationstiden være kortere. Det er, saavidt jeg veed, den Vej, som en enkelt Kreditforening er staaet ind paa. Men det er forøvrigt kun en Tanke, som jeg kaster ud, og som jeg ikke videre skal fastholde, men blot henstille. — Utsaa, det er urigtigt, at Afdraget er 1 pCt. om Aaret; det er kun 3/4 pCt. Sætte vi nu en endnu længere Amortisationstid, allerhelst